

# Világosság

A Romániai Magyar Népi Szövetség napilapja

KOLOZSVAR, 1952. április 5. szombat. ÁRA 20 BANI IX. ÉVFOLYAM, 81. SZÁM.

## A béke győzelméért

A válaszok, amelyeket Sztálin elvtárs egyes amerikai újságok szerkesztői csoportjának adott, a béke ügyének újabb hatalmas jelentőségű okmányát képezik. Sztálin elvtárs tömören és világosan rámutatott a nemzetközi helyzet lényegére és ismételtén kinyilvánította a Szovjetunió sztálini béképolitikáját. Sztálin elvtárs nyilatkozata a tömegek számára útmutatás a nemzetközi helyzet megértésére, a népek kezében fontos fegyver a háborus uszítók ellen és hozzájárul a békemozgalom további kibontakozásához.

Miközben az imperialista kanibálok baktériumbombákat dobnak Koreára és Északkelet-Kínára, miközben Tuniszban asszonyokat és gyermekeket gyilkolnak le, Görögország földjét a hős hazafiak vérével öntözik és arról akarják meggyőzni a népeket, hogy a háboru elkerülhetetlen — Sztálin elvtárs üzenete villámként járta át a földet, reményt adott a népeknek, megmutatta, hogy a háboru elkerülhető és a békéért folyó nemes harcban hívta a becsületes embereket.

„Közelebb van-e jelenleg egy harmadik világháború, mint két, vagy három évvel ezelőtt?” — hangzott az első kérdés.

„Nem, nincs közelebb” — válaszolta Sztálin elvtárs. Ez a válasz megsemmisítő csapást mér az amerikai és angol imperialistákra, akik háborus hisztériát keltenek és azt a hazugságot hirdetik, hogy a háboru nem lehet elkerülni. Sztálin elvtársnak ez a válasza világosan megmutatja, hogy a háboru elkerülhető, ha a népek — Sztálin elvtárs előző nyilatkozatának megfelelően — kezükbe veszik és megvédik a békét.

„Hasznos lenne-e a nagyhatalmak vezetőinek találkozása?” — hangzott a második kérdés.

„Lehetséges, hogy hasznos lenne” — válaszolta Sztálin elvtárs, s ebben rámutatott arra, hogy a Szovjetunió egyetlen lehetőségét sem hagy figyelmen kívül a nemzetközi kérdések békés megoldására.

„Alkalmasnak tartja-e Ön a jelen pillanatot Németország egységesítésére?” — hangzott a harmadik kérdés.

„Igen, alkalmasnak tartom” — felelte Sztálin elvtárs. Sztálin elvtárs válasza ebben a kérdésben is teljesen azonos volt azzal a politikával, amelyet a Szovjetunió követ Németország iránt. Azonosak a szavak és a cselekedetek. A Szovjetunió félreérthetetlen, tiszta és igazságos javaslatokat tett Németország egységesítésére vonatkozóan, olyan javaslatokat, amelyek pontjai teljes mértékben megfelelnek a német nép érdekeinek.

Igen nagyjelentőségű Sztálin elvtársnak az a válasza, amelyet a kapitalizmus és kommunizmus együttlétezésére vonatkozóan adott. A kérdés így hangzott: „Milyen alapon lehetséges a kapitalizmus és a kommunizmus együttlétezése?” Sztálin elvtárs ezt válaszolta: „A kapitalizmus és a kommunizmus békés együttlé-

tezése teljes mértékben lehetséges, ha mindkét fél részéről megvan az együttműködés óhaja, ha megvan az akarat ahhoz, hogy teljesítsék vállalt kötelezettségeiket, ha tisztelben tartják az egyenlőség és a más államok belügyeibe való benemavatkozás elvét.” Ez a válasz teljes mértékben kifejezi a lenini-sztálini elméletet a szocializmus és a kapitalizmus együttlétezésének lehetőségéről, amely a szovjet állam külpolitikájának alapját képezi.

Sztálin elvtárs több ízben rámutatott arra, hogy a Szovjetunió eme elv gyakorlati megvalósítását kívánja, s mind a Szovjetunió, mind a népi demokratikus államok békében akarnak élni a világ összes országaival. A Szovjetunió eme célkitűzéseit tükrözik azok a javaslatok, amelyeket a Szovjetunió kormánya a nemzetközi együttműködésre, a nagyhatalmak békeegyezményére, a koreai háboru befejezésére, Németország egységesítésére és sok más kérdésre vonatkozóan tett. Mindenki tudja azonban azt, hogy ezek a nagyszerű javaslatok minden alkalommal az amerikai kormány csökönys visszautasítására ütköztek. Az amerikai kormány csak szavakban békeszerető. Mindenki tudja azt, hogy a Szovjetunió betartja a nemzetközi egyezményeket, a nyugati kormányok azonban lábbal tiporják a Jaltában és Potsdamban kötött világtörténelmi jelentőségű megállapodásokat. A Szovjetunió tisztelben tartja a népek jogait és külpolitikájának egyik jellemző vonása, hogy nem avatkozik bele más népek belügyeibe. Az imperialisták szegyetlenül beleszólnak a különböző országok népeinek kizárólagosan belpolitikai kérdéseibe. Az amerikai és angol imperialisták diplomatáknak álcázott kémeket küldenek a Szovjetunióba és a népi demokratikus országokba. Grow amerikai tábornok nemrég nyilvánosságára hozott naplója megaláztatónul bizonyítja ezt a tényt.

Truman törvényt adott ki arról, hogy az Amerikai Egyesült Államok kormánya pénzelje mindazokat a személyeket, akik kém-, szabotázs- és diverzionista cselekményeket követnek el a Szovjetunió és a népi demokratikus országok ellen. Az országok belügyeibe avatkozik be az Egyesült Államok akkor is, amikor erőszakkal lakájkormányokat nevez ki a nyugateurópai, latinamerikai és közélkeleti országokba.

A Szovjetunió békét akar és a népek egyenlőségének tiszteletben tartását. Erre világítanak rá Sztálin elvtárs kristálytiszta szavai, amelyeket az amerikai újságok szerkesztői csoportjának kérdéseire válaszolva mondott. Ezek a szavak a Csendes-óceán legtávolabbi szigeteitől az új életet építő békétábor országáig, az indiai kunyhóktól kezdve Amerikáig mindenütt reménytel és bizakodással töltik el azokat az embereket, akik számára drága az élet, akik szeretik gyermekeiket, féltik munkájuk gyümölcsét.

## A Román Munkáspárt Központi Vezetőségének távirata a Görög Kommunista Párt Központi Bizottságához

NIKOSZ ZAHARIADISZ ELVTÁRSNAK,

A GÖRÖG KOMMUNISTA PÁRT KÖZPONTI BIZOTTSÁGA FŐTITKÁRÁNAK

A Román Munkáspárt Központi Vezetősége és országunk összes dolgozó, mély fájdalommal és felháborodással értesültek Nikosz Belojánnisz elvtársnak, a görög nép megfélemlíthetetlen fiának és hőseinek, a Görög Kommunista Párt Központi Bizottsága tagjának meggyilkolásáról.

A görög nép szabadságharcától rettegő monarcho-fasiszta vezetők, az amerikai imperialisták közvetlen parancsára, kioltották a görög nép legszeretettebb és leghűségesebb fiait egyikének életét. Az amerikai imperialisták és monarcho-fasiszta lakájaiak hiába remélik, hogy ezáltal megfékezik a Görög Kommunista Párt vezetése alatt a békéért, nemzeti függetlenségért, a Szovjetunióval és a népi demokratikus országokkal való barátságért hősiessé harcoló görög nép szabadságvágyát. A felháborodás áradata azonban, amelyet a szörnyű gyilkosság híre kiváltott, azt bizonyítja, hogy ez a gyáva

és aljas cselekedet csak növeli a görög nép és az összes dolgozó harci elszántságát és gyűlöletét a monarcho-fasisztákkal és a leigázó amerikai imperialistákkal szemben.

Nikosz Belojánnisz meggyilkolásával a béke világfrontja olyan éharcost veszített, aki nem tévovázott verét hullatni népéért, a béke és a szocializmus ügyének győzelméért.

A Román Munkáspárt Központi Vezetősége osztozik fájdalmatokban, drága elvtársak. Belojánnisz emléket a román kommunizmus és a Román Népköztársaság összes dolgozó kitérőlehetetlenül őrzik szívükben és az egész világ becsületes emberei százmillióival együtt szolidaritást vállalnak az igazságos harcot vívó görög néppel, amelynek szabadságáért és függetlenségéért hős életét áldozta Nikosz Belojánnisz.

A ROMÁN MUNKÁSPÁRT KÖZPONTI VEZETŐSÉGE

## A „Vörös Csillag”, „Március 30” és a „Dózsa György” kisipari termelőszövetkezetek is csatlakoztak a „Vitadulci” versenyfelhívásához

Március utolsó napjaiban a kolozsvári „Vitadulci” termelőszövetkezet dolgozó — a pénzreform sikerének további megszilárdításáért — értékes versenyfelhívással fordultak 12 Kolozsvár tartományi szövetkezethez.

A versenyfelhíváshoz eddig több termelő szövetkezet csatlakozott. A kolozsvári „Vörös Csillag” szövetkezet munkakollektívája is megvitatta a felhívásban foglaltakat és válaszolt arra. Ennek alapján többek között vállalják, hogy a verseny időtartama alatt az előirányzott üzemanyag 5 százalékát megtakarítják. A termék cikkek minőségének megjavítása érdekében két Csutkai-brigádöt szerveznek. Április folyamán megszerveznek egy szövetkezeti káderiskolát.

A kolozsvári „Március 30” szövetkezet dolgozó alighogy értesültek a felhívásról, részletesen megtárgyalták azt és lelkesen csatlakoztak a versenyhez. Válaszukban leszögezik, hogy a pénzreform eredményeinek további megszilárdításáért az áprilisi értéktérvt 115 százalékban teljesítik, megszilárdítják a munkafegyelmet és kiterjesztik a takarékosági mozgalmat.

A tordai „Dózsa György” kisipari termelőszövetkezet dolgozó is örömmel vették tudomásul a versenyfelhívást. A szövetkezet tagjai magukévá tették a kezdeményezést és többek között vállalják az áprilisi terv 100 százalékos teljesítését és 10 százalékos üzemanyag megtakarítását.

## Akik az ötéves terv utolsó előtti és utolsó esztendejére termelnek

A pénzreform sikereinek megszilárdításáért folyó harc mind szélesebb méreteket ölt üzemünkben. A dolgozók a Párt és a minisztertanács határozata szellemében keményen küzdenek minden egyes terven felüli százalékért.

Kiemelkedő eredményt ért el ebben a harcban a kolozsvári „Menajul” és az „Unirea” fémáru gyár munkakollektívájának néhány élmunkása. Egyesek a szovjet dolgozók példájára, minden akadályt legyűrve már évekkel megelőzték a ter-

melésben a naptári jelzőszámokat. Erdélyi Károly, a Menajul fémáru gyár sztahanovista öntője, például már az ötéves terv utolsó esztendejére, 1955 januárjára termel. Nemes Ferenc 1954. októberére, Albert Gábor 1954. februárjára. A lakatosok közül Bábai József és Sebe József termelnek 1954-re.

Az „Unirea” fémáru gyárban Magyarai Sándor öntő 1954. februárjára, Rottshing Sándor lakatos 1953. szeptemberére, Csegeci Zsigmond 1953. júliusára termel.

## Enyed-rajonban a kollektív gazdaságok a vetési kampány élenjárói

A kedvező időjárás beálltával az enyedrajoni dolgozó parasztek is teljes erővel nekifogtak a tavaszi mezőgazdasági munkáknak. A vetési esata élen a kollektív gazdaságok járnak. A szentkirályi és a miriszlói kollektív gazdaságban már elvégezték a vetési kampány első szakaszát. A zabot, az árpat, a napraforgót és a krumplit mind a két kollektív gazdaságban elvetették.

A kollektív gazdaságok példájára az egyéni dolgozó földművesek is igyekeznek a vetési munkákkal. Így a Szentkirály melletti Csombord és a Miriszló mellett lévő Déce falvakban is befejezték az árpa, ta-

vaszbuza és a zab vetését. Jó eredménnyel dolgoznak a nagylaki szegény- és középparasztek is. A vetési eredmények nem kielégítik Tompaháza, Székelyföldváron és több más faluban. A lemaradt községekben a néptanácsok és a tömegszervezetek nem végeztek kellő felvilágosító munkát. Ennek következtében a dolgozó parasztek nem fogtak hozzá idejében és teljes erővel a vetéshez. A vetéssel késlekedő községekben a néptanácsok tanúsítanak sokkal nagyobb felelősséget feladataikkal szemben. Mozgósítsák a dolgozó parasztokat, hogy ne késlekedjenek a vetéssel.

Elekes Zoltán, tudósító

## Mai lapszámunkból:

- \* A béke győzelméért. (1. oldal.)
- \* A Román Munkáspárt Központi Vezetőségének távirata a Görög Kommunista Párt Központi Bizottságához. (1. oldal.)
- \* A világsajtó a Szovjetunióban bevezetett újabb árleszállításról. (2. oldal.)
- \* 80 hóstáti MNSZ-tag kötött zöldségtermesztési szerződést. (3. oldal.)
- \* A nagykapusi dolgozó földművesek nagy lelkesedéssel, önkéntes munkával járulnak hozzá a község villamosításához. (4. oldal.)

## Nikosz Belojánnisz

György görög király bérene lakában Héltét görnyed a gyilkos szolga had: Peurifoy a Jenki gauleiter, Kivégzésre ma új parancsot ad.

„Belojánnisznak meg kell halnia! S temető csendnek kell lennie itt!” Est követeli Venizelosztól A Jenki követ s ura: Wall-Street.

S azt, hogy Görögthonban senki többé Ne követeljen békét s keneret És hogy még jobban vijjoghassanak Jenki véresék az Olymposz felett.

A szarnokság fojtó nehéz köde Athén szivére és agyára ül, S a vesztőhelyet korahajnalban Fegyveres próbékhad vesszi körül.

Jenki urak és görög lakájik Nagy titokban készülték e napra Nehogy elseperje s zuzza őket, A görög nép fergeteg-haragja.

Fasiszta banda szuronyi szegőzve (Királyi söpredék és Jenki tiszt) Fogvacogva végvázzák a helyet, Ahol meggyilkolják Belojánniszat.

Március harminc. Négy óra tíz perc. Athén felett süvít a fagyos szél: Belojánnisz és három hős társa A gudó vesztőhelyhez ér.

Nyugodt az arcuk s szemük se rebhen Ugy várják itt ők négyen a halált. Utolsó szavuk: „Harc a békéért!” Éljen a Görög Kommunista Párt!

Tűz!! S a négy hős teste Összerogyon. Milliók szíve dobban meg belé Hős életük és bátor haláluk: Riadó a föld négy tája felé.

Belojánnisz: a hős most elesett, De harca lángolva folyik tovább S vörös zászlaját magasra tartva Küzd a békéért; a jobbik világ.

„A hős nem siratni, tisztelni kell s példáját követni!” mondja a nép Görögthon népe. És tovább küzd majd Szabadságért és a békéért!

S hős harcukban együtt küzd velük, Mindenfelé a nagy sztálini Párt s győzelemre vinni a világban. Az igazság és béke zászlaját.

Ádám György,

## A moszkvai gazdasági értekezlet gyakorlati megoldást keres valamennyi nép életszínvonalának megjavítására

MOSZKVA. (Agerpres.) — A „News“ című folyóirat a nemzetközi gazdasági értekezletnek szentelt különszámában (7-es szám) cikket közöl Vaszillj Nemcsinov akadémikus tollából. A cikk, amelynek címe: „A nemzetközi gazdasági értekezlet tárgya és célkitűzése“, a többi között ezt mondja:

— Egyre több ember ismeri el a nemzetközi kereskedelmi kapcsolatok kiszélesítésének és normalizálásának szükségességét. A történelem hosszu korszakán keresztül sok ország gazdasága a többi országokkal való kereskedelmi és üzleti kapcsolatok alapján fejlődött. Ime néhány konkrét példa. Tudjuk például, hogy Nagy-Britannia a szükséges élelmiszerek körülbelül 60 százalékát más országokból importálja. Nagy-Britannia takarmánybehozatalának több, mint egyharmada Kelet-Európából származik. A második világháború előtt Ausztria gabonabehozatalának kilenctizedét, szénbehozatalának háromnegyedét, és dohánybehozatalának több, mint kétötödét Kelet-Európából szerezte be. A dán és a holland állatállomány mindig a Lengyelországból, Magyarországból és Romániából importált takarmánytól függött.

A kereskedelmi zárlat, a vámhatárok és a politikai szempontokból egyes országokra kényszerített és a kelet-európai országok ellen irányuló kereskedelmi korlátozások teljesen negatív hatást gyakorolnak Nagy-Britannia, Franciaország, Nyugat-Németország,

Ausztria és egyéb nyugateurópai országok gazdaságára.

Hasonlóan képtelenek azok a törekvések is, amelyek elszigetelni próbálják az ázsiai országokat egymástól. Így például Japán komoly károkat szenved, mert arra akarják kényszeríteni, hogy szakítsa meg a kereskedelmi kapcsolatokat a Kínai Népköztársasággal.

Egy bizonyos csoport önző érdekét szolgálja az az akció, hogy kereskedelmi szempontból elszigeteljék a Szovjetuniót, a Kínai Népköztársaságot és a kelet-európai országokat. Ez elkerülhetetlenül a világkereskedelem szétzillogásához és hanyatlásához vezet. Ezek az országok óriási lakosságukkal, jelentős ásványi, növényi, állati és nyersanyag forrásuk révén, a nemzetközi kereskedelem fontos tényezői.

Az a kísérlet, hogy megszakítsák Indiának a Kínai Népköztársasággal és a Szovjetunióval való kereskedelmi kapcsolatát, nem tarthat sokáig. India érdekében áll ugyanis, hogy a Szovjetunióból importáljon gabonát, textilipari cikkeket, ipari felszereléseket, mezőgazdasági gépeket és vegyipari anyagokat és ezzel párhuzamosan exportáljon a Szovjetunióba teát, borsot, jutát, valamint más cikkeket.

A nemzetközi gazdasági értekezleten az üzletemberek és közgazdászok megvizsgálják a nemzetközi árucserre megjavítása felé vezető utat és lehetőségeket, alapelveként a felek egyenjogúsága és a kereske-

delmi egyezmények lebonyolításában, a kölcsönös kedvezmények tiszteletben tartása kell szolgáljon.

Ha minden ország számára biztosítják az eladási piacot és a normális kapcsolatot, minden egyes ország termelése kétszertesen növekedik.

A nemzetközi gazdasági értekezlet arra fog törekedni, hogy intézkedéseket dolgozzon ki a világ különböző országai közötti békés kereskedelmi kapcsolatok kifejlesztésére. Az értekezleten résztvevők nem azért ülnek össze, hogy politikai kérdéseket, vagy az egyik vagy másik gazdasági rendszer előnyeit vitassák meg, hanem azért, hogy gyakorlati intézkedéseket dolgozzanak ki minden egyes ország ipari termékei nemzetközi cseréjének előmozdítására. Az értekezleten lehetőség nyílik a kölcsönösen kedvező kereskedelmi szerződések feltételeinek megállapítására, intézkedések fogantatására, a kölcsönös gazdasági és üzleti tájékoztatás megjavítására; hathatós és gyakorlati eszközöket állapíthatnak meg az áruminták szállítására vonatkozólag és a közszükségleti cikkek vétel és eladási feltételeinek közlésére.

A nemzetközi gazdasági értekezlet reális kísérlet arra, hogy az országok közötti együttműködés révén — a különböző politikai és gazdasági rendszerekre való tekintet nélkül — gyakorlati megoldást találjanak valamennyi nép életszínvonalának megjavítására.

## A világsajtó a Szovjetunióban bevezetett újabb árleszállításról

MOSZKVA. (Agerpres.) — A szovjet lapok beszámolnak arról, hogyan vitatják meg országsszerte a vállalatokban, intézményekben és iskolákban a kormány és a Pártnak az újabb árleszállításra vonatkozó határozatát.

A leningrádi „Kirov“ üzemen megtartott ülésen Vorobjev mester a gyár összes dolgozóinak nevében kijelentette:

„A szovjet haza dolgozóinak anyagi helyzete évről-évre javul. Az újabb árleszállítás még szebbé teszi életünket. Köszönetünket fejezzük ki Sztálin elvtársnak, aki szüntelenül gondját viseli a szovjet dolgozóknak.“

A szovjet dolgozók a munkában elért újabb eredményekkel és a termelékenység növelésével fejezik ki hálájukat a Párt és a kormány gondoskodásáért. Az üzemekben megtartott gyűlések, amelyeken az élelmiszerárak csökkentésének jelentőségét méltatják, ragyogóan bizonyítják a szovjet dolgozók megingathatatlan hűségét a kormányuk, Bolsevik Pártjuk és szeretett vezetőjük, Sztálin elvtárs iránt.

### BOLGÁR NÉPKÖZTARSASÁG

SZÓFIA. (Agerpres.) — A bolgár lapok nagy csibetükkel közölték a Szovjetunió minisztertanácsának és a Szovjetunió Kommunista (b) Pártja Központi Bizottságának az élelmiszerárak leszállítására vonatkozó határozatát. A lapok ezt a szocialista szovjet

rendszer újabb jelentős győzelmének tekintik.

### ANGLIA

LONDON. (Agerpres.) — A DAILY WORKER című angol lap vezetőhelyen közölte a Szovjetunióban bevezetett újabb árleszállításról szóló hírt. A lap kiemelte, hogy a multévi árcsökkenés után a Szovjetunióban jelentékenyen növekedett az élelmiszerfogyasztás.

A mostani árcsökkenés még jelentősebb, mint a multévi, így tehát a szovjet nép életszínvonalának újabb jelentős növelését jelenti.

### OLASZORSZÁG

RÓMA. (Agerpres.) — Az ANSA hírigyűlés jelentette a Szovjetunióban bevezetett újabb árleszállításról szóló hírt. A tudósítás hangsúlyozza, hogy az árcsökkenést a Szovjetunió 1951. évi jelentős gazdasági sikerei tették lehetővé.

### FRANCIAORSZÁG

PÁRIZS. (Agerpres.) — A CE SOIR című francia lap a Szovjetunióban bevezetett újabb árleszállítással kapcsolatban kiemeli, hogy az árleszállítás az iparban és a mezőgazdaságban elért eredmények növelése és az önköltség csökkentése következtében vált lehetővé.

A lap közölte azoknak a cikkeknek a listáját, amelyeknek az árait 1947. és 1952. között a Szovjetunióban csökkentették. Az árleszállításra vonatkozó hírt a Paris Presse l'Intransigeant és a France Soir című lapok is közölték.

## Belojánnisz meggyilkolása miatt megingott a Plasztirasz kormány helyzete

SZÓFIA. (Agerpres.) — Az ELLAS PRESS jelenti, hogy Plasztirasz és Venizelosz monarchofasizta hóhérok galád gyilkossága súlyos következményekkel jár az EPEK-párt-ra nézve.

Josszif államtitkár és Cartalisz gazdasági miniszter lemondása után, az EPEK-párt

képviselőinek egy csoportja követelte az EPEK parlamenti csoport azonnali gyűlésének összehívását Belojánnisz meggyilkolása ügyének megvizsgálására. Az EPEK-párt képviselői rámutattak: Plasztirasz és a többi miniszterek határozottan kijelentették, hogy nem hajtják végre a kivégzéseket.

A képviselők hangsúlyozták, hogy Belojánnisz titokban végzett ki.

A hírigyűlés leszógozi, hogy a gyalázatos gyilkosság előidézte nézeteltérések az amugyis eléggé kompromittált Plasztirasz-kormány megbukásához vezethetnek.

Ez év február végén Deon Rusk, az Egyesült Államok rendkívüli követe és Katsuo Okazaki japán tárcanélküli miniszter Tokióban aláírták az úgynevezett közgazdasági egyezményt, vagyis Japánnak az amerikai csapatok által való további megszállásra vonatkozó rendelkezéseket. Ezzel lehalt az utolsó függetlenség, megszűnt Japán „önállóságáról“ és „függetlenségéről“ szóló fecsegések. Visszavonhatatlan katonai parancs hangján rendelkeznek az a közigazgatási egyezményt amerikai csapatoknak Japán területén való állomásozásáról, japán kikötőknek, repülőtereknek, távközlési eszközöknek amerikaiak által való használatáról, az amerikai haderők további terjeszkedéséről.

Ezt a gyalázatos egyezményt, amely Japánnak amerikai gyarmattá és egy ázsiai agresszív felvonulási területévé való változását pecsételi meg, — a Yoshida-kormány a japán nép heves ellenzése ellenére írta alá. A tiltakozási mozgalomban egyesültek a legkülönbözőbb irányzatok pártjait és szervezeteket, kezdve a demokratikus szakszervezetektől és a kommunista párttól, egészen a polgári úgynevezett haladó pártokig.

Japánnak katonai támaszpontjává való átváltoztatását az amerikai imperialisták már régen megkezdték. Türelmes dolog végigkísérni, hogy

miként állították helyre Japán haderejét és miként dolgoznak annak fejlesztésén, militarizálják Japán egész gazdasági életét.

As amerikai agresszorok koreai hadjárata az amerikai hadfelszerelési megrendelések jelentős emelkedését eredményezte, ami a kohászati termelés nagymérvű fokozását vonta maga után.

A Kyudo Csahin sajtótudósa közlése szerint a japán kormány az 1951—52 gazdasági évre nyersvasban 2,8 millió tonna, acélban 3,5 millió tonna termelést irányzott elő, hogy az Egyesült Államok „különleges megrendeléseinek“ eleget tehessen.

Mi rejlik eme szám adatok mögött? Napalm-bombák, fénybombák, repülőgépmotorok, szöges drótok és még sok más hadianyag. Elég néhány számadat, hogy fogalmat alkothassunk magunknak a megrendelések terjedelméről. Amerikai megszálló hatóságok 1951 március 9-én 18.000, március 22-én újabb 18.000 bomba gyártásával bízták meg nagy japán üzemeket.

Japán üzemekben javították meg a koreai és általában a Távolkeleten megrongálódott fegyvereket és hadiüzemelési eszközöket. 1948 októbertől 1951 márciusig japán gyár-

ak 40.000 tonna fegyvert és 50 ezer katonai szállító eszközt javítottak meg. A megszálló haderő parancsnoksága japán üzemek dolgoztatása révén 482,9 millió dollár megtakarítást ért el. Sajtóközleményekből kitűnik, hogy az amerikaiak által irányított üzemek közül egyedül Tokióban 30.000 munkás végezték javítási munkákat, — mégpedig a legalacsonyabb munkabérek mellett.

Jellemző tünet, hogy abban az időben, mikor Koreában megkezdődtek a fegyverszünet tárgyalások, az amerikaiak hadi megrendeléseit nemhogy csökkentek volna, hanem még jobban emelkedtek. Míg a hadi megrendelések értéke 1951. év első felében átlag heti 5.613.000 dollárt tett ki, addig 1951. július hó második felében ez az érték 11.280.000 dollárra, negyedik héten 26.680.000 dollárra emelkedett.

As Egyesült Államok impertalritás a maguk céljaira használják fel Japán repülőgép-iparát, nyersolaj-iparát, kohászati, stb. Ezek az imperialisták nem szorítkoznak a japán monopolisták kizsákmánylására, hanem igyekeznek az országot gyarmatosítani és nagy összegeket kivenni belőle. Ezek az üzemek, amelyek fegyvergyártással és általában hadfelszerelési cikkek

## Röviden

GENF. (Agerpres.) — A svájci asszonyok népi mozgalmanak képviselői fölkeresték az amerikai konzult és üzenetet küldtek általa az Amerikai Egyesült Államok kormányának, amelyben tiltakoznak a baktériumfegyverek használatá ellen.

BERLIN. (Agerpres.) — A Demokratikus Német Köztársaság lakossága tiltakozik a görög kormány gaztettei ellen. A lípsei fémipari kombinát 4000 munkása egy perces munkabeszüntetéssel adózott Nikosz Belojánnisz emlékének. Az üzemek dolgozói gyűléseket tartottak és táviratokat küldtek a görög kor-

mánnak, amelyben elítélik Belojánnisz meggyilkolását.

DELHI. (Agerpres.) — Az indiai diákszövetség tiltakozása tiltakozó határozatot adott ki az amerikai imperialisták gaztettei ellen, akik baktériumfegyvert alkalmaznak Koreában. Az indiai diákok követelik, hogy az amerikai imperialisták azonnal kössék meg a fegyverszünetet.

RÓMA. (Agerpres.) — A Telepress hírigyűlés közli, hogy százezer olasz munkás sztrájkba lépett. Az általános sztrájk Szardíniában kezdődött meg.

TEL-AVIV. (Agerpres.) — Izraelben április 1-től kezdve 30 százalékkal emelték a kenyér, 50 százalékkal a rizs és 20 százalékkal az alkoholmentes italok árát. Más élelmiszerek árát is növelték.

## Japán, Amerika arzenálja

előállításával foglalkoznak. A háború előtt Japánban az amerikai tőkebefektetések összege 500 millió dollárt tett ki, ez az összeg 1950-ben 2,5 milliárd dollárra emelkedett. Japán ipara nagymértékben nyersanyag behozatalra, különösen a délkelet-ázsiai területekről való importra utalt. 1951-ben Indiából, a maláj és a Fülöp-szigetekről fedezte vas- és mangánérc szükségletét. Ugyanezekből az országokból importált bauxitot, kaucsukot, kémiai és másfajta anyagokat. Az Egyesült Államok az amerikai szárazföldi, légi és tengeri haderők támaszpontjainak hálózatát építették ki Japánban. A „békeszerződés“ és a „biztonsági egyezmény“ ratifikálása alkalmával a japán parlament, az amerikai megszálló csapatok létszámát 200.000 katonában, néhány ezer repülőgépben és számos hadihajóiban állapította meg. Mindez a japán népeknek sok milliórd jenyjébe került. Az 1952—53 gazdasági évben a költségvetésről úgy van szó, hogy az összes állami kiadások 60 százaléka közvetlenül, vagy közvetve hadi jellegű.

Ugyanakkor, amikor Japán hadiipara gyors iramban fejlődik, a hétközi ipar fejlődését meggátolják. A gazdasági élet militarizálása folytán az adókat aránytalanul emelik, no-

vekszik az infláció, emelkednek az árak, — a munkanélküliség pedig már tömegjelenséggé vált. Minden természetesen súlyosan érinti az egyszerű embereket, Japán dolgozó népét. A Japán nép, történelme során még soha olyan nyomoruságos helyzetben nem volt, mint jelenleg. — a munkanélküliek s azok száma.

kik csak időnként jutnak némi munkához, mintegy 18 milliót tesz ki. Még a reakciós sajtó sem képes letagadni a dolgozó rétegek egyre fokozódó nyomorát. A munkások napi 12—14 órát robotolnak éhbért — a redőberek állandóan szüllyednek. A koreai háború kezdete óta a tömegszükségleti cikkek ára 60 százalékkal, a munkabér pedig mindössze 12—14 százalékkal emelkedett.

Az amerikai megszállók rablópolitikája egyre nagyobb gyűlöletet kelt a népben az agresszorokkal szemben. Egyre növekednek a sztrájkmozgalmak. A japán munkások neincsak magasabb munkabért és kedvezőbb munkafeltételeket követelnek, hanem egyre nagyobb követelésekkel lépnek fel az idegen megszállókkal szemben. Egyre inkább, — s egyre többen ábrándnak tudatára annak, hogy az amerikai megszállók igazán alóli felszabadulás nélkül Japán nemzeti ujzásületés és független, békeszerződés állammi fejlődése teljesen lehetetlen.



# A Noszty fiu esete Tóth Marival

(AZ ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ BEMUTATÓJA)

A magyar irodalom egyik legnagyobb írójának, Mikszáth Kálmánnak élete és munkássága az 1867. évi kiegyezést követő évek korszakára esik. A kiegyezés végleg odakötötte Magyarországot az alapjaiban megrendült osztrák birodalomhoz. A Habsburgok és az osztrák uralkodó osztályok megengedtek a magyar nagybirtokosokkal és megosztották a hatalmat a dolgozó tömegek minél alaposabb kiszákmányolása érdekében. A feudális rendszer hanyatlásának és a kapitalizmus előretörésének korszaka ez. Az ipari munkásság egyre erősödik és a század vége felé 1890. május 1. megünneplésére Budapesten már 60.000 munkás vonul fel. A parasztmozgalmak is fellendülnek és ezekben az években zajlanak le az első összetűzések a falusi szegénység és az uralkodó osztály hatalmát fenntartó csendőrség között Hódmezővásárhelyen és Békéscsabán. A rendi állam kíméletlenül elnyomja a nemzetiségeket és azok erőszakos magyarosítására törekedett.

Mikszáth Kálmán a realizmus módszereivel ábrázolta műveiben a nemességnek, mint társadalmi osztálynak a széthullását, korrupsztát és teljes talajvesztettségét. A Noszty fiu esete Tóth Marival című regényének mondanivalója: az uri Magyarország rothadtsága az uralkodó osztály, a Nosztyak és társaik aljassága, megvesztegethetősége és a család kudarca nyomán az egész osztály eljövendő bukása. Noszty Feri, az ösrégi magyar család tagja, már a váltóhamisítástól sem riad vissza, hogy nőügyeihez és dorbozolásaihoz pénz szerezzen. Apja pénzért, hogy fia „becsületét” megmentse, áruba bocsátja lányát és hozzáadja Kopereczky báróhoz, akiből főispán csinál. Kopereczky hű kiszolgálója lesz a Noszty-klikknek, akiknek uralma ellen a polgárok és az arisztokraták egyaránt lázadnak. A család teljes széthullásán és anyagi csődjén csak egy jó házasság segíthet. A mindnyájukat fenyegető csőd elhárítása végett sző Homlódyne tervet Noszty Feri Tóth Marival köteendő házasságáról. Furfanggal, csellel elhiteti Feri, hogy önzetlenül szeretett bele Mariba, a gazdag gyáros, Tóth Mihály lányába. Terve csaknem sikerül, amikor az öreg Tóth, Pázmár doktor segítségével leleplezi a Nosztyak furfangját, aminek eredményeképpen elmarad az esküvő és a Noszty család bukása előreveti árnyékát.

A történeti keret azonban alkalmat ad Mikszáth Kálmánnak a magyar dzsentri osztály és azok kiszolgálóinak teljes leleplezésére. A darabban fellépő „humanista” Tóth Mihályról is lerántja a szerző a leplet, amikor Pázmár doktor mondanivalóján keresztül bizonyítja, hogy a gyáros humanitása nem egyéb, mint látszat és önmegnyugtatás.

A nemzetiségek kérdése is élesen felvetődik a darabban: „Az a szerencsém — mondja a főispán, — hogy nálunk nem egy nemzetiség van, hanem három. Egyiket mindig ki lehet játszani a másik kettő ellen.” Ezt a receptet a valóságban is követték a mult század-beli főispánok, így akarván saját kiszákmányoló szerepüket kendőzni és minden bajukat a nemzetiségekre hárítani. A darab leleplezi az államgépvezető és közigazgatás korrupcióját és Klomenty lapszerkesztőn keresztül bemutatja a burzsoá sajtó megvesztegethetőségét és az újságírók és szerkesztők élcsdi voltát. Mikszáth nemcsak leleplezi a gyűlöletes

multat, hanem több helyen sejteti a jövőt is. A léha kis főispán mondja a plebejusokról, hogy „övék a jövő, övék az ország”, míg Pázmár doktor arról beszél Tóthnak, hogy „fog még egyszer más valaki törődni a maga munkásaival, de azt nem köszöni meg”.

Mikszáth Kálmán regényének Karinthy Ferenc és Benedek András által készített színpadi változata időszériu harcos darab, bemutatása tehát indokolt és helyes volt, mivel leleplezte a multat, segít a ma harcainak sikeres megvívásában.

\*

Az Állami Magyar Színház kollektívája e darab bemutatásával jó és értékes munkát végzett. Az előadás sikeresen tükrözi a kort és kifejezi a darab eszméi mondanivalóját. A színészek általában helyes elvi szempontok szerint építették fel szerepeiket és a bemutatón többjől megformált alakot láthattunk. Ezek közé kell sorolnunk Stromm ezredes megszemélyesítőjét, Flóra Jenőt, akinek ebben a szerepében sikerült érzékeltetnie ennek az alaknak igazi lényegét, a katonaság magatartását, a ridegséget és keménységét, a katonaság pontosságát, szigorúságát és ugyanakkor az alak korlátoltságát és lelki ürességét. A harmadik felvonás második képében azonban alakításának az a hibája, hogy gesztusai és hangbéli intonációja néhány ponton nem elég kidolgozott, ami azonban könnyen kijavítható.

Tóth Mari szerepében Dorján Ilona sikeresen, jó színészi eszközökkel formálta meg ennek a kedves, naiv, ártatlan lánynak az alakját, aki a Noszty család cselszövésének áldozatává esik. Saját természetes tulajdonságaiból kiindulva, és a tipikus felé haladva, mély átéléssel, őszinteséggel és természetesen egyszerűséggel játszott s ez az, ami alakítását sikerülttette.

Halász Géza (Noszty Feri) alakításának hibája, hogy nem eléggé felépített, egyes jelenetekben nem elég őszinte (harmadik felvonás első kép) és néhol sablonos mozdulatokkal felületesen megoldott alakot formál. (Például szerelmi vallomása Marinak, amikor egyik a másik háta mögött állva beszél, ugyanaz, mint az „Ellenségek” című darab harmadik felvonásának az a jelenete, amikor Tatjánának, a színésznőnek szerelmét vall.) Az egyébként tehetséges színésznek nem sikerült elég jó eszközökkel ugy megoldani a második felvonás első képében (szüret) alakítását, hogy tényleg elhigyük azt, hogy Patkóval, a betyárral tévesztik özsze. A többi képekben alakítása sikerült és jól megoldott.

Kopereczky főispán szerepében a fiatal Horváth Béla komoly, elmélyült munkával alaposan kidolgozott alakítást nyújt, amely hűen kifejezi ennek az alaknak ostoba, üres, szélahamos és korrupciós voltát. Alakított figurája ellenszenvet kelt a nézőben. Gesztusai, de különösen tótos beszédmódja nagyban elősegíti azt, hogy elhittető erejű legyen. Jó humorérzékkel megformált alakításának azonban az első felvonás negyedik képében (főispán belkutatása) még nagyobb sikere lenne, ha az adott körülményeket érzékelve, kétségbeesne azokban a pillanatokban, amikor saját beszédét hallja Poltáry alispán szájából, azokban a pillanatokban pedig, amikor elkezd a beszédét, több szorongást, aggodalmat és izalmat vinne bele, amely természetesen feloldódna a

beszéd kedvező fogadtatása folytán.

Szentes Ferenc (Poltáry alispán) alakítása szintén jól sikerült. Különösen az első felvonás negyedik képében elmondott beszédének alapos kidolgozottsága figyelemreméltó. Figyelmeztetnünk kell azonban, hogy a magánéletben (első felvonás harmadik kép) nem lehet ugyanazon a keneteljes szónoki hangon beszélni, mint a beszéd elmondása közben. Itt beszédmódját kissé egyszerűsíteni kell.

Csóka József (Pázmár doktor) alakításának hibája, hogy félreérti a Mikszáth által megírt darabot. A szenvedés, a keserűség és fájdalom miatt cinikussá lett, környezetét megvető, gyilkos epéjű, Tóth Mihályt álhumanizmusa miatt lépten-nyomon erőteljesen leleplező Pázmár doktor helyett, Csóka József inkább egy kedves, majdnem jelentéktelen, kissé csipősnyelvű, szeretetteljes, adomázó öreg orvost alakított Pázmár doktor megjelenítése a bemutatón előadás legelhibázottabb alakítása. Játéka mindvégig erőteljes. Szerepét a következő előadások során meg kell értenie és alakítását sokkal több egyszerűséggel kell kidolgoznia.

Tóth Mihály gyáros szerepében Senkálzski Endre általában jó alakítást nyújtott. Szerepe azonban rendkívül bonyolult. Ennek a gyárosnak humanizmusát Pázmár leplezi le a darabban, de művészi eszközökkel el lehetett volna érni azt, hogy Tóth Mihály magatartásán keresztül is kiderüljön, hogy ez a humanizmus csak máz rajta.

Sarlay Imre (Noszty Pál) alakításának, — amely szintén jól megoldott alakítás volt, — hibája az, hogy nem derül ki magatartásából, hogy ennek az osztálynak minden kicsulszik a lába alól, és hogy ez az osztály halálra van ítélve. A szöveg lehetőségeit ad a színészek és a rendezőknek, hogy ezt a színpadon kifejezhessék és a nézőknek bemutathassák.

A felsorolt szereplőkön kívül a darab többi szereplői is általában jól sikerült alakításokat nyújtottak. Ki kell emelnünk azonban Harag Györgyöt (Liszy ügyvéd), aki az első felvonás negyedik képében szervesen benne élve a darab cselekményében, elhittető erővel formálta meg figuráját. Kolotnoki kis epizód szerepében Márton János alakítása szintén kiemeléseméltó.

A darab rendezője (Körmives Nagy Lajos) nagy és eredményes munkát végzett, alaposan tanulmányozva a művet, igyekezett igazi Mikszáth-figurákat a színpadra állítani, ami nagyrésztben sikerült is. Meg kell említenünk a sikerült tömegjeleneteket is. Az I. felvonás negyedik képében azonban a nemzetiségek képviselőinek a magatartása a színpadon groteszk és néha értelmetlen, míg az első felvonás első képének túl lassu ritmusa van.

Szakács György díszletel szépek és izléesek, a II. felvonás első képe azonban (a szüret) gyengén sikerült. Szpos Kára ruhatervei hűen tükrözik a kort és nagyban hozzájárulnak a kor levegőjének megteremtéséhez.

\*\*

Mindent összegezve, Mikszáth Kálmán e művének bemutatását nagy örömmel fogadták dolgozóink és az Állami Magyar Színház e bemutatója az idei színi évad nagy oseménye.

# A dolgozók és az öntudatos háziasszonyok leleplezik a piaci üzereket

Pénzreformunk megsejlesztésének sikere, új pénzünk vásárló erejének fokozása hazánk minden becsületes emberének fő feladata. Éppen ezért fokozott harcot kell folytatni a dolgozók és új pénzünk esküdt ellenségei, az üzerek ellen. A kolozsvári tömegszervezetek, így a MNSz és a RDNSz tagjai közül számosan, állandó piaci felvilágosító munkájukkal az üzerek leleplezésével tevékenyen járulnak hozzá a szervezetlen piac árának csökkentéséhez.

A városi néptanács piac-ellenőrző szervei a városi milícia gazdasági osztályának ellenőrző közegeivel karöltve, rendkívül eredményes munkát fejtenek ki. Dolgozóink és háziasszonyaink új pénzünk vásárló ereje fokozásának fontosságát megértve, leleplezik az üzereket és a spekulánsok aljas mesterkedéseire felhívják a piac-ellenőrző szervek figyelmét.

Igy legutóbb Demeter Mihály elvtárs, IV. kerületi pártaktivista leleplezte és a milícia kezére juttatta Szilveszter Jenő volt mészáros,

hírhedt feketézőt, aki olesó áron 2 bárányt vásárolt, majd a bárányok husát, uszora áron akarta forgalomba hozni. Szilveszter megrögzött árusorás, aki a multban a dolgozók bórén hatalmas összegeket keresett, de ezuttal ráfizetett. A dolgozó nép igazságszolgáltatásától megkapja méltó büntetését.

A kolozsvári üzérkedő mákvirágok egyik diszpédányja, Balázs Irén Baritú-utcai bodega-tulajdonos, akit már több ízben figyelmeztettek, hogy az üzlete részére szükséges élelmiszereket ne a kolozsvári dolgozók elől a piacon vásárolja fel, hanem szerezzék be vidékről. Balázs Irén azonban a többszöri figyelmeztetés ellenére a napokban nagyobb mennyiségű vaját vásárolt össze a piacon 16—18 lejes áron, majd 24 lejért igyekezett forgalomba hozni. A sajt kilóját például 6—8 lejért vásárolja össze a piacon és 12 lejért árusítja. Balázs Irén árusorás, a piaci árak felverője ellen szintén eljárást indítottak és ő is, mint minden piaci hiéna elnyeri méltó büntetését.

## 80 hóstáti MNSz-tag kötött zöldség-termesztési szerződést

Pártunk és kormányunk messzeemenően gondoskodik a dolgozók élelmiszer ellátásáról. A zöldségtermesztési terv keretében nagy feladatot hárul a falusi szövetkezetekre, hogy minél nagyobb területre kössenek szerződést a dolgozó parasztsággal, hogy ezzel járuljanak hozzá a dolgozók bőséges zöldség-ellátásának biztosításához.

A Magyar Népi Szövetség kolozsvári II. kerületi szervezetének vezetősége és utcafelelősei a zöldségtermesztési terv sikere érdekében széleskörű felvilágosító munkát fejtettek ki a dolgozó földműves MNSz-tagok sorában. Ennek a széleskörű felvilágosító és mozgósító munkának tudható be, hogy a MNSz II. kerületi tagjai közül eddig mintegy 80 tag kötött szerződést a szövetkezettel zöldségtermesztésre. A hóstáti szövetkezet tagjai is lelkes

felvilágosító munkát végeztek ezen a téren. Különösen kitűntek: Szilágyi József, Toroczkai György és Balázs Mihály, akik fáradságot nem kímélve, minden segítséget megadtak, hogy minél többen kössenek zöldségtermesztési szerződést. Akadtak azonban olyanok is, akik nem csatlakoztak a szerződés-kötési mozgalomhoz. Így például Zsigmond István nemcsak távol tartotta magát a szerződés-kötési akciótól, hanem amikor a felvilágosítási munkát végző öntudatos dolgozó földművesek fel akarták keresni, még a kaput is be akarta zárni.

A hóstáti dolgozó földművesek mindent elkövetnek, hogy a szerződésben vállalt kötelezettségeiket teljesítsék és ezzel a városi dolgozók zöldségellátását biztosítsák.

Kelemen Ferenc, levelező

## A MNSz gorszlói szervezete küszöbölje ki hiányosságait

Pártunk tanítása nyomán a szilágypaniti szegény- és középparaszttok tisztában vannak azzal, hogy a tavaszi vetés maradéktalan és határidőre való teljesítése hazafias kötelesség. Megértették, hogyha idejében vetnek, bőséges termést aratnak.

A vetési kampány előkészítésére és idejében való elvégzésére a legalaposabb felvilágosító és mozgósító munkát Varga István, a helyi alapszervezet titkára végezte. Állandóan a dolgozó földművesekkel beszélgetett és megmagyarázta nekik a rájuk háruló feladatok maradéktalan végrehajtásának jelentőségét. A MNSz helyi szervezete is jól mozgósította tagjait. A vetés sikereért folytatott felvilágosító munkában Fazakas Mihály, Koszma István és Kovács János szegényparaszttok tüntek ki. Nemcsak felvilágosító

munkával, hanem példaadással is ösztönözték a vetés megkezdésére a dolgozó földműveseket. Március 25-ig hárman egy hektár 29 új tavaszi árpát vetettek el.

Szilágypaniton jól dolgoznak. Nagy hiányosságok vannak azonban a szamosgorszlói MNSz-helyi szervezet munkájában. Dombi Béla a MNSz gorszlói helyi szervezet elnöke nem törődik semmivel. Kikapcsolódott a szervezeti életből. Nem tartanak gyűléseket, nem mozgósítják a tagokat a vetési kampány maradéktalan és késedelem nélkül való elvégzésére. A MNSz gorszlói szervezetének vezetősége sürgősen küszöbölje ki a hiányosságokat és adjon meg minden támogatást a néptanácsnak, mozgósítsa tagjait, hogy minél előbb elvégezzék a vetést.

Fazakas Domokos MNSz-aktivista

## Őszi szántásba vetnek a cichegyi kollektivisták

Március 26-án enyhe tavaszi idővetkező kedvező napon 9 új boronás és más porhanyító gépek indultak el az őszi szántáson. Megkezdtek a munkát. A vetőgépek is kiválóan működnek, a ha az idő engedi, a Dics-cichegyi kollektivisták néhány napon belül elvégzik a tavaszi gabonafélék vetését.

Nemcsak a mező brigád, hanem a szőlészeti és kertészeti brigád is nagy lendülettel dolgozik. A második brigádban dolgozó kollektivisták nagy gondalal ápolják a 90 négyzetméter nagyságu melegtárban fejlődő palántákat. Felkészültek a tavaszi szőlészeti munkákra is. 2000 szőlőkarót készítettek és ha az idő engedi, azonnal kicserélik a rossz szőlőkarókat. Más munkacsoportok a réten és a legelőken tevékenykednek. Kollektív gazdaságunk minden tagja szívvel-lellekkel dolgozik az idei gazdag termésért.

Székely Lőrinc, kollektivisták

## A nagykapusi dolgozó földművesek nagy lelkesedéssel, önkéntes munkával járulnak hozzá a község villamosításához

Hazánk nagyszerű villamosítási terve már huzamosabb ideje foglalkoztatta a nagykapusi dolgozó földműveseket. A hosszú téli estéken, a fonóban működő olvasókörökben, a tömegszervezetek, s így a MNSz taggyűlésein, valamint a néptanács által kezdeményezett népgyűléseken, valamint a néptanács megvitatták a villamosítási tervet, majd a pártalapszervezet kezdeményezésére tanulmányozni kezdtek a község villamosításának kérdését.

A kellő felvilágosítás és mozgósító munka után a pártalapszervezet irányításával a néptanács, a MNSz és a szak-szervezet mozgósításával néhány nappal ezelőtt népgyűlést hívtak össze, hogy a község villamosításának kérdését megbeszéljék. A népgyűlésen a község dolgozó földművesei nagyszámban vettek részt, ami azt igazolja, hogy megértették a község villamosításának fontosságát, tudják, hogy mit jelent a villany ereje, a mezőgazdaság gépesítésében, tudják, hogy mit jelent a villanyfűnyesés, a lakásokban, a kulturoththonban, a szülőotthonban, a mezőgazdasági épületekben és az utcákban. Tudják, hogy a villany boldog életet, fényt és világosságot visz a falu életébe.

A nagykapusi dolgozó földművesek megértették, hogy a község villamosítási munkála-

taihoz maguknak is hozzá kell járulniuk és ezért a népgyűlésen lelkes vállalásokat tettek. Így vállalták, hogy a község villamosításához szükséges 200 villanyoszlopot önkéntes munkával a helyszíntre szállítják és felállítják. A tömegszervezetek tagjai, élükön a párttagokkal, vállalták, hogy az oszlopok felállításához szükséges gödröket önkéntes munkával kiássák. Török Pistuka Ferenc szegényföldműves vállalta, hogy 5 gödröt ás ki egymaga. Máthé Péter 5 gödör kiassását vállalta, ugyanakkor pedig a villamosítási költségekre 50 lejt ajánlott fel.

Az önkéntes munkákon kívül, a község dolgozói 8000 új lejt ajánlottak fel a villamosítási költségekhez való hozzájárulásként. Így Vincze János, Gerőcz János, Török Nagy István és mások 100—100, Török Pali János 200 lejt, dr. Gyurka István orvos 600 lejt, míg mások kisebb-nagyobb összegeket ajánlottak fel. A községi tisztviselők családi körülményeikhez képest félhavi, vagy egyhavi fizetésüket ajánlották fel a villamosítási költségekhez való hozzájáruláshoz.

A villamosítási munkálatokat csakhamar megkezdik és még ebben az esztendőben befejezik.

Szacsvai József  
levelező

## „A cárnó papucsá”

(NÉPMOZGÓ)

Nyikolaj Gogoly „Karácsonyi éjszaka” című novellájából készült Csájkovszkij-opera filmváltozata. Cselekménye a fiatal kovácslegény, Vákula és a tündérszép, de makacs Okszana szerelmét, házasságát öröklíti meg. Karácsony éjszakáján, a hóval borított utcákon egymást érik a kántálók. Vákula újra találkozik Okszanával és ismét feleségül kéri. „Csak akkor leszek a feleséged, — feleli Okszana —, ha elhozod nekem a cárnó papucsát”.

Megszerezni az ország mindenható uróujának cipellőit!... Bizony, nem kis dolog. Ezt tudja Okszana is, ezért állítja ilyen nehéz feladatot elé a kovácslegényt, aki — bár mennyire is fiatal és bármennyire is szerelmes — képtelen lesz erre. Ezt tudja Vákula is. Csodálatos véletlen folytán, találkozik övegy anyja kezére pályázó Szolohijjal, az ördöggel, megnyergeli és keményen ráparancsol: „Irány a cári palotát!... Felhők fölött nyargalnak, villámci-

kás közepele érik el céljukat: megszerzik a cárnó papucsát. És — egy fiatalostól és jókedvtől hangos napon, teljesedik Vákula kívánsága — összeházasodik a szépséges Okszánával, aki esküvőjük napján a cárnó aranycipellőt viseli...

A csodálatosan szép, képrázatos kiállítású mese-film értékehez döntően hozzájárul a film gyönyörű zenéje, amelyet Csájkovszkij operájából válogatott össze az Alma-Ata-i filmstúdió zeneszerző-munkaközössége. A rendezés Kászaverevü künnö képességei jelzi.

„A cárnó papucsá” című filmet a „Szovjet irodalom tíz napja” keretében rendezett szovjet filmnépnyelven szombaton mutatja be a kolozsvári „Népmozgó”.

Vasárnap a szovjet filmművészet egyik legnagyobb alkotásának, az „Ifjú gárda” című filmnek első részét mutatja be a filmszínház.

## VASÁRNAP TARTSUNK TISZTASÁGI NAPOT

Most, hogy az első tavaszi napsugarak bőségesen kezdik ontani a meleget, az udvarokban és kertekben, a tél folyamán felhalmozódott hulladék és szemét egészségügyi szempontból rendkívül veszélyessé válhat. Eppen ezért az államosított házakat kezelő vállalat vezetősége felkéri Kolozsvár lakosságát, hogy vasárnap, április 6-án reggel 6 órától kezdve tisztasági napot tartsanak és takarítsák ki az udvarokat, kerteket, mellékhelyiségeket, árkokat stb.

A kertekben levő szemetet ássuk, vagy égessük el. A kert nélküli házaknál a városi hatóságok segítséget nyújtanak, a városi közüzemek járművel elhordják a házi és udvari szemetet, kivéve a kő- vagy téglatörmeléseket. Azokban az utcákban, ahol a köztisztasági üzem járművei nem járnak, a szemetet az utcai gyűjtőhelyekre kell hordani, ahonnan a köztisztasági üzem a legrövidebb időn belül elszállítja. A szemét összegyűjtési és elhordási munkálatokat a néptanács megbízottai a helyszínen ellenőrzik.

Kádár Lajos,  
az államosított házakat kezelő vállalat igazgatója

## SPORT

KOLOZSVAR. — Szombaton és vasárnap igen érdekesnek ígérkező sportműsora lesz Kolozsvárnak. A két napon összesen 18 labdarúgó mérkőzés kerül lejátszásra, a kézilabda, rugbi, vívó és a motorkerékpáros versenyeken kívül. A részletes sportműsor a következő:

Labdarúgás: a „Gh. Gheorghiu-Dej” sporttelepen szombaton délután fél 5 órakor Lokomotiva—Láng (Medgyes) II. osztályú bajnoki mérkőzés. Vasárnap délután 4 órakor Hadsereg—Vasas (Nagybánya) II. osztályú bajnoki mérkőzés. A „Herbák János”-művek sporttelepén szombaton délután fél 5 órakor Herbák János—Unirea tartományi bajnoki mérkőzés. Vasárnap délelőtt fél 9 órakor Textila—Vasas, fél 11 órakor Dinamo—Vasas (Marosújvár). Negyed 1 órakor Spárták—Vasas (Torda).

Kézilabda: Szombaton délután negyed 4 órakor Tudomány—Vörös Lobogó (Zombolya) I. osztályú bajnoki mérkőzés.

Rugbi: Vasárnap délután fél 3 órakor Lokomotiva—Aripile RPR (Sztálinváros) I. osztályú bajnoki mérkőzés.

Vívás: Vasárnap délután 4 órakor az Egészségügyi Iskola Kossuth L. utca 7. szám alatti termében Tudomány—Tudomány (Marosvásárhely) női, férfi tör és férfi kard I. osztályú bajnoki mérkőzés.

Motorkerékpár: Vasárnap délelőtt fél 10 órai kezdettel az Akarat sportközösség motorkerékpáros versenyé Kolozsvár—Torda és vissza 62 kilométeres távon, amelyre az összes kolozsvári sportközösségek versenyzői is meghívást kaptak. A versenyre a helyszínen is lehet jelentkezni. Indulás és érkezés a Román Opera elől.

## Színház — Mozi — Opera

### ALLAMI ROMÁN OPERA:

Április 6-án, vasárnap délután 3 órakor: *Boris Godunov*.

### ALLAMI MAGYAR OPERA:

1952. április 6-án vasárnap este 8 órakor: *Hunyadi László* (20)

### ALLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ:

Szombaton, április 5-én, este 8 órakor: *A Noszty fiú esete Tóth Marival* (Ötödösör).

Vasárnap, április 6-án, délután 3 órakor: *Házasság hozománnyal* (Huszonhatodszor).

### MOZI:

MAXIM GORKIJ MOZGÓ: *A névtelen sziget*. Előadások: 3, 5, 7, 9-kor, vasárnap d. e. 11 órakor matiné.

MUNKAS MOZGÓ: *Ruy Blas*. Előadások: 2, 4, 6, 8, 10 órakor. Vasárnap d. e. 11.30-kor matiné.

NÉPMOZGÓ: Szovjet filmnépnyelvi keretében: április 5-én, szombaton: *A cárnó papucsá*, Április 6-án, vasárnap *Ifjú gárda I. része*. Előadások: 3, 5, 7, 7 órakor. Iskolák részére délelőtt 10 órakor matiné.

VOROS CSILLAG MOZGÓ: *Tavassz a jégen*. Színes film. Előadások: 4, 6, 8 órakor. Vasárnap d. e. 9 és 11 órakor matiné.

HALADÁS MOZGÓ: *Ruy Blas*. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

„AUGUSZTUS 23” MOZGÓ: *111 tanító*. Előadások: 3, 5, 7, 9-kor. Kedden, csütörtökön, szombaton d. e. 10 órakor, vasárnap délelőtt 9, 11 és 13 órakor matiné.

UJ IDŐK MOZGÓ Március 31—április 6-ig: *Htradó, 1951 május 1-i ünnepek Moszkvában*.

SZAMOSFALVA: Április 3—6-ig: *A cigányok*. Magyar felirattal.

### A KOLOZSVÁRI KÖZELELMEZESI TRÖSZT

értesíti a dolgozókat, hogy naponta déli 12 és 16 óra között FIX MENÜT szolgál ki éttermeiben, NÉPSZERŰ ÁRBAN. — A három fogásos menü (leves, főzelék feltéttel, tészta) az 1. számú államj étteremben, (Szabadság-tér) — hat lej. A 2. számú étteremben (Kossuth Lajos utca 10.) — öt lej. A 3. számú étteremben, (Állomás-tér 2.) — öt lej. — Tordai éttermekben hasonlóan öt lej a fix menü.

A KÖZELELMEZESI TRÖSZT újra megnyitotta 4.-ES számú ÉTTERMÉT (volt Darvas), Radák utca 2. szám alatt. Minden este: Fatányéros! Kitűnő fajborok! Hideg és meleg ételek! Frissen csapolt sör! Mititei! SZOLID ÁRAK!

Értesítjük a közönséget, hogy április elsejével a külvárosi negyedekben 5 új üzlethelyiséget nyitott a

### „HIGIENA”

Deportatior-u. 36. (Irisz-telep)  
Téglás-utca 68. (Bulgaria-telep)  
Maramures-u. 1. (Kerekdomb)  
Szamosközi-utca 25.  
Anton Pan-utca 28.

Az új férfi fodrászüzletek kibővítve és újjáalakítva állnak a közönség rendelkezésére.

„HIGIENA” SZÖVETKEZET

Tört ezüstöt minden mennyiségben vásárol, lemez és húzal hengerezését vállalja a

### „DENTOCOOP” SZÖVETKEZET

Kolozsvár, Molotov-utca 18. szám. Virament számla 064—045

### ÉRTESETÉS!

VILLANYSZERELÉSI ÉS RÁDIOJAVÍTÁSI OSZTÁLYUNKAT ez év április 1-ével Kolozsváron, POSTAKERT-UTCA 16. SZÁM alatt megnyitottuk. Vállalunk mindenféle új és javítási munkát.

„INSTALATOR” SZÖVETKEZET

### A TARS REPULÓJÁRAT ÁPRILISI MENETRENDJE:

Az első járat Marosvásárhelyen át Bukarestbe megy, a kolozsvári repülőtérrel 6.30-kor indul és Bukarestbe érkezik 8 órakor.

Második járat egyenesen Bukarestnek 10.30-kor indul és megérkezik 12 órakor. Bukarestből Kolozsvárra indul 7 és 16.30 órakor.

## Közlemények

IDÓJÁRÁS. A szárazföldre beáramlott hideg sarkvidéki eredetű levegő nyugolomba jutott és megkezdődött a felmelegedés. VÁRHATÓ IDÓJÁRÁS szombaton és vasárnap: kevés felhő, napos, száraz idő. Mérsékelt keleti szél. Éjszaka még gyenge talajmenti fagy. A napali felmelegedés fokozódik, vasárnap helyenként meghaladja a 15 fokot. Kolozsváron pénteken hajnalban —3 fok, délelőtt —7 fok volt, a légnemesség 769 mm, alig változik.

SZOLGÁLTATÁS GYÓGYSZER-TÁRÁK Április 5-én, szombaton este 9-ig: 2-es számú gyógyszer-tár Dózsa György-utca 37. sz., 7-es sz. Babes-utca 18. szám., 12-es számú Budai Nagy Antal 55. szám., egész éjjel állandóan a Szabadság-tér 34. sz. alatti 1. számú gyógyszer-tár. Április 6-án, vasárnap: 3-as sz. gyógyszer-tár Mihai Viteazul-tér 32.

sz., 9-es számú Motilor-ut 110. sz., 14-es sz. Deportáltak-utca 59. szám. Egész éjjel az 1. számú Szabadság-tér 34. sz. alatti gyógyszer-tár tartószolgálatot.

A KOLOZSVÁRI NÉPTANÁCS mezőgazdasági ügyosztálya közli, hogy a mezőgazdasági ügyosztály Kogalniceanu-utca 4. szám alatti épületében április 5-én délután 2 órakor megkezdik a gyümölcsfa-oltványok kiosztását.

## Apróhirdetések

FÜRDŐKAD rézkazánal eladó, Bob-utca 8. (Kismester). Érdeklődni kozmetikában. SÜLLYESZTŐS Singer varrógép eladó. December 30-utca 10. Lala kalapüzlet. — ELCSERÉLNEM beköltözhető zilahi házamat kolozsvárral. Érdeklődni Kolozsvár, Densusianu-utca 3. d. a. 4-től. — GYER-

rolina-tér 5. ajtó 9. — BLÜTHNER pianó eladó. Kossuth L. utca 32. ajtó 8. — ELCSERÉLNEM központi, két külön szoba, konyha, fürdőszoba lakásunkat egy kétszer szoba konyha, fürdőszobával, Cim a kiadóban. — KERSZUNK vidékre idősebb női gyermekhez és háztartás elvégzésére. Ajánlatok Matlak, Szabadság-tér 19. — ORVOSOK! Belvárosi rendelőmbé sürgősen orvosársat keresek. Címeket a kiadóba „Orvosi rendelő” jellegre. — JOKARBAN levő ballonkerékű kerékpár eladó. Andrei Muresan-ut 15. — RADIO 3+2 acélesíves eladó. Malom-utca 14. Hátul az udvarban. — VARRÓ. GEP. Csepel autogézipír, bőrfotelek eladók. Caragiale-utca 3. II. 14. állomás mellett. Telefon: 36.62. — ELADÓ fűrdőkád kazánal és rézfist Ranta-nál, Avram Iancu-utca 10. sz. — ELCSERÉLNEM központi szép szobámat, ezoba, konyhával, Molotov-utca 7. Botos. —

ELADÓ nagy ventilátor-motor, toaletti tükör szekrényvel, ebédőasztal, ruhásszekrény régi, 43-as férfi, 37-es női cipő, 38-as női bőrcsizma, öltönyruha. Rákóczi-ut 47. — VALÓDI perzsaszőnyeg, férfi öltönyök, kombinált előszobabőr, utazóláda eladók. Closea (volt Bánffy)-utca 2, ajtó 4.

Normal tüztöltőkészülékeket azonnal szállítunk. Készülékek töltését és szerelését is vállaljuk. INSTALATOR szövetkezet, Str. Francisca-nilor 1.

## Világosság

Szerkesztőség: Horea-ut 6 II. emelet. Telefon: 15—35. Kiadóhivatal: Molotov utca 16. Telefon: 19—11.